

Іншадумцы не забытыя

Джордж Буш
заклікаў вызваліць
Аляксандра Казуліна
і іншых палітвязняў...

Выступаючы ў Празе на міжнароднай канферэнцыі “Дэмакратыя і бяспека”, прэзідэнт ЗША Джордж Буш заклікаў да неадкладнага вызвалення палітычных зняволеных у розных краінах сьвету. Як паведаміла Радыё Свабода, першым у шэрагу імянаў Буш назваў былога кандыдата ў прэзідэнты Беларусі Аляксандра Казуліна.

Аляксандра Казуліна асудзілі на 5,5 гадоў зняволеньня за арганізацыю масавых акцыяў пратэсту супраць фальсіфікацыі вынікаў прэзідэнцкіх выбараў у 2006 годзе. Шэраг міжнародных праваабарончых арганізацыяў заявілі, пра палітычныя матывы перасьледу Казуліна.

Нагадаем таксама, што пасля перамовай з кіраўніцтвам Чэхіі прэзідэнт ЗША Джордж Буш высока ацаніў дзеянні чэскай улады, якія разам са Злучанымі Штатамі падтрымліваюць іншадумцаў у Беларусі і іншых краінах сьвету. Паводле ягоных словаў, Чэская Рэспубліка такім чынам дае ім шанец адчуць перавагі дэмакратыі і вольнага грамадства: “Мы хочам працаваць разам з іншымі, каб данесьці перавагі свабоды да тых, хто яе ня мае. Дзякуй вялікі ўраду Чэхіі за падтрымку тых, хто ня мае магчымасьці выказацца ад свайго імя – ці гэта іншадумцы ў Беларусі ці на Кубе,” – заявіў Джордж Буш.

«Я маю права на веру»

5 чэрвеня ў Менску адбыўся пікет-перформанс у абарону права на свабоду сумленьня і супраць перасьледу вернікаў. Ён прайшоў каля будынку Камітэту па справах рэлігіі і нацыянальнасьцяў, што на вуліцы Камуністычнай. Аб гэтым паведаміў сустаршыня аргкамітэту па стварэньні партыі “Беларуская хрысьціянская дэмакратыя” Аляксей Шэін.

У акцыі ўдзельнічалі пяць чалавек. Цэнтральнай фігурай перформансу была дзяўчына, апранутая ў белую кашулю, са зьвязанымі рукамі. На шыі ў яе была шыльда са словамі “Я веру!”. Побач стаялі два чалавекі ў чорным адзеньні. Перформанс доўжыўся 10 хвілінаў і прайшоў без затрыманняў.

12 чэрвеня ў Менску маладыя актывісты аргкамітэту па стварэньні партыі «Беларуская хрысьціянская дэмакратыя» ўстанавілі расьцяжку на аўтамабільным мосьце па прасьпекце Пераможцаў над вуліцай Няміга.

Паводле словаў прэскаратара аргкамітэту па стварэньні партыі Дзяніса Садоўскага, на зьлёным палотнішчы памерам прыкладна 3х6 метраў белай, чорнай і чырвонай фарбамі нанесены тэкст: «Я маю права на веру», а таксама намалёваны анёл, што разрывае пумы, якімі скаваў яго д’ябал. «Тым самым мы хацелі паказаць людзям, што мы працягваем барацьбу за тую праву, якія даў нам Гасподзь Бог», — сказаў Д.Садоўскі. Ён за-

значыў, што прадстаўнікі правахоўных органаў ня бачылі моманту ўстаноўкі расьцяжкі і яна доўгі час знаходзілася на мосьце.

Нагадаем, што 22 красавіка ў Беларусі пачалася кампанія «За свабоду сумленьня», па прамежкавых выніках якой сабрана больш за 20 тысячаў подпісаў пад зваротам у Канстытуцыйны суд аб унясенні зьмяненняў у закон «Аб свабодзе сумленьня і рэлігійных арганізацыях».

Кляштар бернардынаў улады вернікам не аддаюць

28 траўня абаронцы кляштарнага комплексу XVII стагодзьдзя Івона Мацукевіч і Ганна Сіўчык сустрэліся з кіраўніком Менгарвыканкаму Міхаілам Паўлавым. На гэтай сустрэчы актывісткі ад імя вернікаў спрабавалі даведацца пра лёс кляштару і касьцёлу бернардынаў, якія ўлады плануюць перабудаваць пад гасьцінічны комплекс.

Паводле словаў Івоны Мацукевіч, на сустрэчы

Міхаіл Паўлаў заявіў, што «ўлада і яны вырашаюць, што будучь будаваць і як будучь выкарыстоўваць той ці іншы будынак». Кіраўнік Менгарвыканкаму пацьвердзіў ранейшыя планы перабудовы кляштару пад гандлёва-бытавы і гасьцінічны комплексы.

На пытаньне пра лёс касьцёлу Паўлаў адказаў, што будынак храму будзе перададзены ў камунальную

(Працяг на стар. 2)

"Парушэнні правоў... адпавядаюць палітычнаму характару рэжыму"

Спецыяльны дакладчык ААН па пытаннях аб становішчы ў галіне правоў чалавека ў Беларусі Адрьян Севярын – пра становішча з правамі чалавека ў нашай краіне

На працягу 2006 году становішча ў галіне правоў чалавека ў Беларусі няўхільна пагаршалася. Гэтая выснова ўтрымліваецца ў дакладзе Спецыяльнага дакладчыка па пытаннях аб становішчы ў галіне правоў чалавека ў Беларусі Адрьяна Севярына. Мяркуюцца, што 12 чэрвеня спецдакладчык ахарактарызуе становішча з захаваннем асноўных свабод і правоў чалавека і агучыць свае падрабязныя меркаванні на 5 сесіі Савету па правах чалавека генеральнай асамблеі ААН, якая праходзіць ў Жэневе.

"Урад Беларусі не ўлічыў ніводнай рэкамендацыі, зробленай Спецыяльным дакладчыкам... На практыцы палітычная сістэма Беларусі несумяшчальная з канцэпцыяй правоў чалавека, замацаванай у Статуте і міжнародных дамовах аб правах чалавека, адным з бакоў якіх зьяўляецца Беларусь. Такім чынам, Савету па правах чалавека неабходна выступіць з заклікам аб дэмакратызацыі палітычнага рэжы-

му і змене палітычных паводзінаў ураду або прызнаць, што становішча ў галіне правоў чалавека ў Беларусі ня можа быць палепшаная, паколькі парушэнні правоў чалавека адпавядаюць палітычнаму характару рэжыму", – робіць выснову Спецдакладчык.

Гэты даклад, на думку Адрьяна Севярына, сведчыць пра тое, што Беларусь не выконвае абавязацельстваў, прынятых у адпаведнасці з міжнароднымі дамовамі па правах чалавека, да якіх яна далучылася. Таму, зыходзячы з палажэнняў Статуту, Спецыяльны дакладчык рэкамендуе Савету Бяспекі ААН прыняць адпаведныя меры дзеля забеспячэння выканання Рэспублікай Беларусь яе прававых абавязацельстваў.

Праваабаронца Алесь Бяляцкі, які таксама прымае ўдзел у рабоце 5 сесіі Савету па правах чалавека, кажа: "Дзейнасць Спецыяльнага дакладчыка па правах чалавека ў Беларусі Адрьяна Севярына

надзвычай актуальная і важная. Яго высновы і ацэнкі былі пацьверджаныя і цалкам падтрыманыя большасцю ўплывовых еўрапейскіх арганізацыяў. І сёння вельмі недальнабачна сьцьвярджаць, што гэтыя ацэнкі маюць суб'ектыўны або палітызаваны характар, і што дзейнасць Спецдакладчыка выходзіць за межы яго паўнамоцтваў". А. Бяляцкі лічыць, што тую ролю, якую выконваюць Спецдакладчыкі пры ажыццяўленні кантролю за правамі чалавека, нічым іншым замяніць немагчыма. Вывады і рэкамендацыі, зробленыя Адрьянам Севярынам датычна сітуацыі ў Беларусі, адпавядаюць рэчаіснасці, і застаецца спадзявацца, што яны ня будуць праігнараваныя як міжнароднай супольнасцю, так і беларускімі ўладамі.

Тэкст дакладу Адрьяна Севярына на расейскай мове можна знайсці па спасылцы: http://www.spring96.org/download/report_severin_2007_ru.pdf

Штраф за бацьку-актывіста спягналі з малалетняй дачкі

Рэчыцкае аддзяленне "Беларусбанка" №323 патаемна сьпісала 539 тысячаў рублёў з рахунку 11-гадовай Ліды Шабетнік. Дапамогу ад дзяржавы дзяўчынкі атрымлівала з прычыны страты маці, паведамляе Радые Свабода.

Бацька 11-гадовай дзяўчынкі, старшыня абласной арганізацыі Сацыял-дэмакратычнай партыі (Грамада) Алес Шабетнік, распавёў, што ў банку яму нічога не мог патлумачыць, на якой падставе знятыя грошы з рахунку дачкі. Паведамлілі толькі, што грошы пайшлі на аплату штрафу.

Сёлета ў лютым Алес Шабетнік быў завочна пакараны судом Цэнтральнага раёну г. Гомелю штрафам на суму 1 мільён 550 тысячаў рублёў (720 даляраў ЗША) за спробу перавозу праз украінска-беларускую мяжу матэрыялаў устаноўчай канферэнцыі Саюзу левых партыяў, а таксама пяці асобнікаў брашуры "Аб кульце асобы Лукашэнкі".

Мытнікі, а за імі і суд зрабілі выснову, што "інфармацыя, якая ўтрымліваецца ў канфіскаваных у Алега Шабетніка друкаваных выданнях, можа нанесці шкоду палітычным інтарэсам і дзяржаўнай бяспецы

Рэспублікі Беларусь, зьяўляецца забароненай да перамяшчэння праз мытную мяжу Рэспублікі Беларусь". Усе выданні былі канфіскаваныя, а Алес Шабетнік яшчэ і пакараны штрафам.

Алес Шабетнік не адмаўляўся выплочваць штраф. Пачынаючы з сакавіка, ён пералічваў на ўказаны судом рахунак па 200 тысячаў рублёў. Болей не дазваляюць яму фінансавыя магчымасці.

І хаця беларускае заканадаўства забараняе ўтрымліваць з даўжнікоў "дзяржаўныя выплаты сем'ям, якія выходзяць з дзяцей", выканаўцы, відаць, вырашылі паскорыць спягнанне штрафу з партыйнага актывіста за кошт ягонай непаўнагадовай дачкі.

Што і зрабілі...

Кляштар бернардынаў улады вернікам не аддаюць

(Пачатак на стар. 1)

ўласнасць і прыстасаваны пад аб'ект культурна-бытавога прызначэння. Разам з гэтым Міхаіл Паўлаў запэўніў, што будынак касцёлу ня будзе «зьянслаўлены».

Падчас гутаркі Міхаіл Паўлаў спаслаўся на экспэртызу будынкаў, праведзеную Міністэрствам культуры, якая ня выявіла ў іх «нічога святага».

— Калі мы папрасілі яшчэ раз падумаць, мэр адказаў, што яны «так вырашылі, мы — улада, нам

трэба карміць людзей», — кажа Івона Мацукевіч.

Спадарыня Івона таксама паведамліла, што ў абарону менскай сьвятыні сабрана больш за 12 000 подпісаў з усяго сьвету. Аднак на зварот, накіраваны ў Адміністрацыю прэзідэнта Беларусі, ніякага адказу яны не атрымалі.

Тым часам вядзецца падрыхтоўка да будаўнічых працаў у кляштары, а вернікі працягваюць маліцца за вяртанне сьвятыні і верыць у цуд...

Вернікі працягваюць пратэставаць.

Перамагчы несправядлівасьць

Адлічаны з менскай Акадэміі кіраваньня за нібыта "сістэматычнае парушэньне вучэбнай дысцыпліны і правілаў унутранага распарадку", студэнт чацьвёртага курсу Юрась Алейнік будзе дабівацца праўды праз суд...

Ён скончыў школу з залатым медалём. На ўступных экзаменах у Акадэмію набраў другую суму балаў сярод усіх абітурыентаў — 27 па трох прадметах. Яго сярэдні бал за чатыры курсы навучаньня ў ВНУ — 8,4, а апошнюю сесію Юрась Алейнік здаў на ўсе "дзевяткі". І ўсё ж яго адлічылі з Акадэміі кіраваньня з такой звыклай для сучаснай Беларусі фармулёўкай — "за сістэматычнае парушэньне вучэбнай дысцыпліны і правілаў унутранага распарадку". Адрозьнівае ж выкінулі з інтэрнату, а ў будынак Акадэміі дазваляюць заходзіць толькі ў прысутнасьці супрацоўнікаў службы аховы. Менавіта па такім сцэнарыі летась падчас прэзідэнцкіх выбараў выціскалі з вядучых ВНУ краіны студэнтаў, якія бралі актыўны ўдзел у палітычным жыцьці краіны. Толькі па праграме Каліноўскага сёньня ў Польшчы навучаецца 300 адлічаных з ВНУ на радзіме беларускіх студэнтаў...

— Мне адлічылі імгненна, — расказвае Юрась. — Раніцай 16 мая я прыйшоў на валебольны матч. З разьдзявальні — я нават не паспеў пераапрацуцца — мяне выклікалі ў дэканат. Там ужо знаходзіліся тры намесьнікі дэкана, дакладней сказаць, намесьнікі дырэктара Інстытуту дзяржаўнага кіраваньня і эканомікі, у якім я навучаюся. Мне паведамілі, што ўчора я быў адлічаны з Акадэміі. Падстава — 22 гадзіны пропускаў заняткаў у красавіку, а таксама неактыўны ўдзел у грамадзкім жыцьці краіны. Ніхто не пацікавіўся, па якой прычыне я адсутнічаў, ніхто не спытаў, ці ёсьць у мяне адпаведны дакумент. А я, напрыклад, хварэў і маю бюлетэнь. Калі падлічыць, то атрымаецца, што толькі 6 гадзінаў заняткаў я прапусьціў без уважлівай прычыны. Што тычыцца грамадзкага жыцьця, то мне казалі, што быццам бы я ня браў удзел у апошніх мясцовых выбарах. Так, я сапраўды не галасаваў, але ж я быў назіральнікам на тых выбарах. Хто можа сказаць, што гэта меней адказна, чым непасрэднае галасаваньне?

Але гэта нікога не цікавіла. Мне нават не далі азнаёміцца з загадам. Паказалі ліст, а потым вывесілі яго на дошцы аб'яваў.

Я думаю, што сапраўднай прычынай майго адлічэння, як гэта ўжо здаралася ня раз у Беларусі, стала мая грамадзянская пазіцыя. Я ніколі ня ўтойваў сваіх поглядаў, у дэканаце ведалі, што я ўдзельнічаю ва ўсіх санкцыянаваных мерапрыемствах апазіцыі, што я сябра ГА "Беларуская асацыяцыя журналістаў" і ГА "Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны". У мінулым годзе пасьля "Чарнобыльскага Шляху" ў мяне і яшчэ трох такіх, як я, студэнтаў адбылася размова з намесьнікам рэктара па выхаваньні працы Тацянай Печанёвай. Аднак тады яна сказала, што нам дадуць давушыцца, а вось ужо пры разьмеркаваньні... сашлюць па інтарэсах, у чарнобыльскую зону... Я думаю, што апошняй кропляй для адміністрацыі стаў і той факт, што ў красавіку я арганізаваў сярод студэнтаў Акадэміі збор подпісаў супраць адмены ільготаў. Сабраў

больш за паўтысячы подпісаў. Уяўляецца, па сутнасьці, Адміністрацыя прэзідэнта ініцыявала законапраект аб адмене ільготаў, а студэнты, якія навучаюцца ў прэзідэнцкай установе, выступілі супраць!

— **Вы адзіны студэнт, якога адлічылі?**

— У загадзе згадваюцца яшчэ чатыры прозьвішчы. 21 студэнту аб'яўленая вымова. Я даведаўся, што ў некаторых гэта ўжо другая вымова за семестр. А ў мяне ў гэтым семестры вымоваў не было. Тыя, каго адлічылі, вучыліся вельмі дрэнна, пераздавалі экзамены амаль кожную сесію і мелі сапраўды шмат пропускаў. Мне, атрымліваецца, паставілі з імі ў адзін шэраг.

Услых ніхто з адміністрацыі Акадэміі не сказаў, за што рэальна мяне адлічылі. Знайшоўся толькі адзіны чалавек з адміністрацыі, які на вуха мне прашаптаў: "Юрась, ты ж разумеш, што цябе адлічылі не за прагулы, а за пазаакадэмічную дзейнасьць". Чаму ж тады чэсна не напісаць, што я адлічаны за палітыку?!

Самае прыкрае, што мяне адразу ж выкінулі з інтэрнату. Нават не дазволілі забраць асабістыя рэчы. 31 траўня, калі я прыйшоў у інтэрнат, вахцёр выклікаў міліцыю і ўчастковага. Жых ды і толькі! Участковы нават параў мне напісаць скаргу ў пракуратуру. У Акадэмію мне таксама не дазваляюць зайсьці. Калі я туды прыйшоў адразу пасьля адлічэння, да мяне прывялі ахоўніка, які хадзіў за мною з кабінету ў кабінет. А пасьля выклікалі начальніка службы аховы Акадэміі, які, дарэчы, знаходзіўся ў адпачынку. Рэктар Станіслаў Князеў адмаўляецца прыняць мяне. Кожную сераду з 15 да 17 гадзінаў ён вядзе прыём па асабістых пытаннях. Я спрабаваў праз яго дарадцу запісацца на гэты прыём, і кожны раз мне адмаўлялі ў сустрэчы. Дарадца Сяргей Сабалеўскі казаў, што ў рэктара няма часу для сустрэчаў.

— **Юрась, а чаму ў свой час Вы вырашылі паступаць менавіта ў Акадэмію пры прэзідэнце ды яшчэ на такі факультэт — дзяржаўнае кіраваньне?**

— Ведаецца, сёньня ў краіне адно дзяржаўнае кіраваньне, а заўтра — іншае. Трэба ж рыхтавацца... Да таго ж пасьля школы мяне адразу без іспытаў прымаў у БДУ на эканамічны факультэт. Дома на сямейнай радзе мы вырашылі, што спачатку я паспрабую паступіць у Акадэмію кіраваньня. Установа сур'ёзная, конкурс вялікі. І я паступіў. Усе экзамены здаў на "дзевяткі".

(Працяг на стар. 7)

На сьдымку з архіву: адна з акцыяў пратэсту студэнтаў супраць адмены ільготаў.

Перавагі вольнага слова над словам казённым

Сьвежае апытаньне, зладжанае сацыёлагамі НІСЭПД, дало вынік, бясспрэчна, прыемны для незалежнай медыя-супольнасьці. За мінулыя паўгоду рэзка вырас індэкс даверу недзяржаўнай прэсе. Яшчэ болей: паводле гэтага паказчыку незалежныя СМІ апырадзілі дзяржаўныя.

Аўтары дасьледаваньня вызначаюць гэты індэкс як “суадносіны рознасьці колькасьці тых, хто давярае, і тых, хто не давярае, да колькасьці тых, хто адказаў на пытаньне”. Ама-тараў навуковых нюансаў можна адрасаваць да сайту НІСЭПД, на якім зьмешчаны матэрыял. Астатнім патлумачым папулярна: калі гэты індэкс з плюсам, то людзей, што давяраюць, болей, і наадварот...

Дык вось, летас у лістападзе незалежная прэса мусіла задавальняцца паказчыкам -0,076, а вось сёлета ў траўні займела +0,152. Дзяржаўныя ж медыі заўважна спаўзылі: з +0,207 да +0,114. Яшчэ некалькі цікавых лічбаў: давяраюць незалежным СМІ 50,6% апытаных, не давяраюць — 35,5%. У дзяржаўнай прэсы — адпаведна 51,0% і 39,7% (як бачым, стаўленьне да яе болей палярыванае).

Гэтую, са словаў сацыёлагаў, “ракіроўку індэксаў” варта разглядаць у болей шырокім кантэксьце. Рэч у тым, што дасьледчыкі рэгулярна замерваюць адпаведныя паказчыкі ня толькі ў медыйнай сферы. Дык вось, яны робяць выснову, што

“галоўная асаблівасьць дынамікі індэксаў даверу дзяржаўным і грамадзкім інстытутам за апошнія паўгоду палягае ў росьце гэтага паказчыку ў грамадзкіх інстытутаў і падзеньні — у дзяржаўных”.

Аўтары дасьледаваньня лічыць гэта найпроставым наступствам “нафтагазавай вайны”. І прыводзяць сьвежы прыклад, калі афіцыйз фактычна прамаўчаў наконт нядаўняга падпісаньня дамовы з “Газпрамам” аб продажы пакету акцыяў “Белтрансгазу”. “Уражаньне такое, нібыта дзяржаўныя СМІ набралі ў рот вады, а гаворка ж ідзе не аб продажы камерцыйнага шапіка, а аб частцы беларускага “фамільнага срэбра”!”, — іранізуюць сацыёлагі. Яны нагадваюць: год таму 82% беларусаў выказвалі меркаваньне, што прадаваць газатранспартную сістэму ня варта ні пры якіх абставінах. “Вось і даводзіцца “народнай” уладзе ўтойваць ад народу свае ўчынкі”, — робяць выснову ў НІСЭПД.

Такім чынам, усё проста. Пакуль дабрабыт рос дзякуючы танным энерганосьбітам, значная частка грамады была схільная паверыць у казку пра беларускі чуд. Ці, ва ўсякім разе, не адчувала раздражненьня ад прапагандысцкай рыторыкі. Калі ж грывнула “нафтагазавае вайна”, а потым сталі вылазіць бокам яе наступствы — папаўзлі ўгору камунальныя тарыфы, цэны, сталі скасоўвацца льготы і г.д. — як на

далоні выявілася няшчырасьць і бездапаможнасьць падпарадкаваных кіроўным вярхам медыяў.

Прапаганду хістала з боку ў бок: ад інтэграцыйнай рыторыкі да праклёнаў на адрас расейскіх вярхоў, ад бадзёрых рапартаў, што эканоміка вытрымала ўдар, да заяваў, што без адбіраньня ільготаў у інвалідаў ды чарнобыльцаў нашыя фінансы лягнуцца... А самыя нявыгадныя рэчы, што сьведчаць пра фіяска ранейшых абяцанняў, на версе палічылі за лепшае і ўвогуле ахуцаць маўчаньнем.

Людзі ж пацягнуліся да праўды. І аказалася, што менавіта незалежныя СМІ — выкінутыя з шапікаў і каталогаў, выціснутыя ў эміграцыю і віртуальны абсяг — засталіся адзінымі крыніцамі поўнай інфармацыі і ўсебаковага аналізу хвалюючых грамадства праблемаў.

Вядома, дынаміка згаданага рэйтынгу не падстава дзеля эйфарыі. Бо самыя балючыя праблемы недзяржаўнай прэсы так і ня вырашаныя. У прыватнасьці, рэпрэсаваныя некалі выданьні так і не зьявіліся ў падпісных каталогах. То бок умовы дзейнасьці незалежных і дзяржаўных медыяў па-ранейшаму няроўныя.

Ну а тое, што нават ва ўмовах дыскрымінацыі адбылася пераможная для незалежных СМІ ракіроўка, лішні раз даводзіць перавагі вольнага слова над казённым.

Алесь УЛАДАМІРСКИ.

...І адвезьлі ў пастарунак

У Гародні міліцыянты перашкаджаюць працаваць журналістам і затрымліваюць распаўсюднікаў недзяржаўнай зарэгістраванай газеты

У Гародні актывісты грамадзкай кампаніі “Выратуем Гародню” Яраслаў Грышчэня і Віктар Барнашоў распаўсюджвалі недзяржаўную зарэгістраваную газету “Наша слова” каля уваходу ў галоўны корпус Гарадзенскага дзяржаўнага ўніверсітэту імя Я.Купалы, дзе ў гэты час ладзіўся “круглы стол” з удзелам мясцовых чыноўнікаў і грамадзкіх актывістаў на тэму рэканструкцыі старажытнай часткі гораду.

Да ўдзелу ў паседжаньні круглага стала ахоўнікі ўніверсітэту не дапусьцілі незалежнага журналіста Алесь Залеўскага і аўтара альтэрнатыўнага праекту рэканструкцыі Гародні Андрэя Вашкевіча, патлумачыўшы, што іх няма ў сьпісе зарэгістраваных.

Па словах А.Залеўскага, калі ён паспрабаваў высветліць, хто складае той сьпіс і як можна ў яго трапіць, прарэктар ўніверсітэту Тацяна Бадзюкова выклікала міліцыю.

Супрацоўнікі Ленінскага РАУС, якія прыехалі на выклік, вывелі журналіста і гісторыка з будынку.

У гэты час міліцыянты заўважылі распаўсюднікаў газеты, адразу ж затрымалі іх і адвезьлі ў пастарунак. Затрыманых Я.Грышчэню і В.Барнашова адпусьцілі праз дзьве гадзіны без складаньня пратаколу. Па словах маладых людзей, у аддзяленьні міліцыянты разабраліся, што газета зарэгістраваная і парушэньня закону няма.

Газета “Наша слова” і сапраўды афіцыйна зарэгістраваная ў Мінінфармацыі, яе заснавальнікам зьяўляецца грамадзкае аб’яднаньне “Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны”. Нумар, які распаўсюджвалі актывісты, быў цалкам прысьвечаны сітуацыі вакол рэканструкцыі Гародні, супрацьстаяньню мясцовых уладаў і грамадзкіх актывістаў. Сваё меркаваньне і бачаньне праблемы ў ім выказалі вядомыя

беларускія дзеячы, гісторыкі і археолагі.

Каля ўніверсітэту здарыўся яшчэ адзін інцыдэнт у дачыненні журналіста. Момант затрымання распаўсюднікаў “Нашага слова” спрабаваў зьняць на фотакамеру карэспандэнт Радыё Свабода Сяргей Астраўцоў, які ў гэты час знаходзіўся непадалёку. Да журналіста падбег супрацоўнік аховы ўніверсітэту, пачаў заломваць яму рукі, намагаючыся адабраць камеру.

“Камеру ахоўнік ўсё-ткі адабраў, я паказаў журналісцкае пасьведчаньне, і ён быў вымушаны вярнуць апарат, але рабіць здымкі далей не дазволіў”, — распавёў Сяргей Астраўцоў.

Ахоўнік адмовіўся назваць сябе (па словах студэнтаў, якія былі сьведкамі інцыдэнта, гэта нібыта на месьнікі кіраўніка аховы), паведамляе прэс-служба БАЖ.

"Сьпецаб'ект здымаць нельга"

У Шклоўскім раёне затрыманая карэспандэнтка недзяржаўнай газеты

"Салідарнасьць" Алена Яжык, якая сфатаграфавала дом, дзе жыве жонка Лукашэнкі

Карэспандэнта недзяржаўнай газеты "Салідарнасьць" Алену Яжык у Шклоўскім раёне затрымалі міліцыянты за тое, што яна зрабіла фотаздымку дому, у якім жыве жонка прэзідэнта Лукашэнкі. Невядомы чалавек ў штацкім прымусіў журналістку выдаліць гэтыя кадры з фотакамеры, паведаміла прэс-служба БАЖ.

Па заданьні рэдакцыі Алена Яжык прыехала ў Шклоў, каб сабраць матэрыял для рэпартажу пра будаўніцтва першага ў Беларусі заводу па вытворчасьці газетнай паперы.

Будоўля заводу вядзецца ў пасёлку Маладзёжны ў некалькіх кіламетрах ад Шклова. Але раніцай на прыпынку грамадзкага транспарту мясцовыя жыхаркі паведамілі журналістцы, што маршрутнае таксі, на якім можна дабрацца да пасёлку зламалася, а аўтобус будзе значна пазней. Каб не губляць час, Алена вырашыла ісьці разам з жанчынамі пешкам.

"Па дарозе я рабіла час ад часу здымкі. У раёне рыхтуюцца да Дня пісьменнасьці, фарбуюць агароджы, дахі будынкаў. Я вырашыла, што, магчыма, здымкі спатрэбяцца пазней для працы, – расказала журналістка прэс-службе БАЖ. – Калі праходзілі праз вёску Рыжковічы, мая спадарожніца паказала на дом і сказала, што тут жыве жонка прэзідэнта, я з дарогі зрабіла некалькі здымкаў гэтага будынку і рушыла далей".

Але літаральна праз тры хвіліны карэспандэнтку дагнаў мужчына. Ён паведаміў, што гэты будынак

– сьпецаб'ект, таму здымаць яго нельга, і прапанаваў А.Яжык прайсьці з ім на пост. На патрабаваньне затрыманай журналісткі ён паказаў пасьведчаньне супрацоўніка ўзводу па ахове сьпецаб'ектаў, прапаршыўка міліцыі Міхаіла Парфёнава. На посьце, размешчаным прыкладна ў 20 метрах ад дому – "сьпецаб'екту", знаходзіўся яшчэ адзін супрацоўнік міліцыі.

"Я патлумачыла міліцыянтам, што ў мяне іншая мэта паездкі, а здымала гэты дом з цікаўнасьці. Тым больш, нідзе на доме альбо агароджы ня ўказана, што рабіць здымкі забараняецца, – кажа Алена Яжык. – Яны правярылі мае дакументы, перапісалі дадзеныя і пазванілі, як яны назвалі, "у камітэт".

Мужчына ў цывільным, які прыехаў на выклік, у сваю чаргу распытаў у карэспандэнткі "Салідарнасьці", чаму яна здымала гэты дом. Назваць сябе і паказаць пасьведчаньне ён адмовіўся. Журналістка паўтарыла, тое, што ўжо тлумачыла супрацоўнікам міліцыі. Выслушаўшы, ён загадаў міліцыянтам узяць у Алены Яжык яшчэ пісьмовае тлумачэньне і выйшаў на вуліцу некуды званіць.

"Я падпісала падрыхтаванае з маіх словаў тлумачэньне і выйшла. Мужчына ў штацкім загадаў мне выдаліць здымкі з фотакамеры і папярэдзіў, каб больш не здымала гэты дом. А калі я хачу зрабіць здымкі, мне трэба зьвярнуцца ў ідэалагічны аддзел Шклоўскага райвыканкаму, і тады мне арганізуюць экскурсію тут і яшчэ звозяць ў Александрыю", – расказала Алена.

Праз 45 хвілінаў пасьля затрыманьня журналістку адпусьцілі, і яна пайшла да будоўлі заводу.

Але непадалёк ад пасёлку Маладзёжны Алену Яжык дагнаў на машыне той самы мужчына ў штацкім. Ён паведаміў, паводле словаў Алены, што яна ня мае права збіраць матэрыялы для рэпартажу, паколькі па яго зьвестках дзейнасьць газеты прыпыненая да 1 ліпеня. А таксама заявіў, што наогул спачатку неабходна было атрымаць дазвол рабіць рэпартаж у ідэалагічным адзеле Шклоўскай раённай адміністрацыі.

На патрабаваньне назваць сябе мужчына адказаў: "Лічыце мяне супрацоўнікам агульнага аддзелу Шклоўскага гарвыканкаму".

"Я адказала, што як сябра БАЖ магу рабіць журналісткія матэрыялы нават у якасьці незалежнага журналіста і, спаслаўшыся на беларускае заканадаўства, адмовілася выконваць яго патрабаваньне, – распавядае А. Яжык. – Я разьвярнула і пайшла выконваць сваё заданьне".

Каля 14 гадзінаў дня, калі Алена Яжык, зрабіўшы неабходныя інтэрв'ю, ужо накіроўвалася на аўтавакзал да яе падышоў участковы міліцыянт і запатрабаваў паказаць фотаздымкі на камеры. Міліцыянт патлумачыў, што яму прыйшла разнарадка, быццам бы журналістка парушыла закон – здымала ахоўваемы дзяржавай аб'ект. Правярыўшы фотаздымкі, участковы пацікавіўся таксама, калі і ў колькі Алена збіраецца ад'язджаць са Шклова.

Чыноўнікі вынайшлі новы спосаб барацьбы з распаўсюдам прэсы

У Берасьці незалежным газетам скасоўваюць дазволы

на рэалізацыю друкаваных выданьняў праз сетку вулічнага гандлю

Рэдактары берасьцейскіх недзяржаўных газетаў, якія распаўсюджваюцца ў горадзе праз сетку вулічнага гандлю, 12 чэрвеня атрымалі лісты з мясцовага гарвыканкаму, дзе паведамляецца, што ўсе выдадзеныя рэдакцыям дазволы на рэалізацыю выданьняў на тэрыторыі Берасьця страчваюць сілу з 7 чэрвеня, паведаміла прэс-служба БАЖ.

Гэта робіцца "ў сувязі з прыняцьцем рашэньня гарвыканкаму "Аб зацьвярджэньні Палажэньня аб рабоце грамадзкіх распаўсюднікаў друкаваных выданьняў", – паведамляецца ў лістах за подпісам намесьніка старшыні Берасьцейскага гарвыканкаму В.Хафізава.

Для атрыманьня новага дазволу

рэдакцыі недзяржаўных газетаў павінны выканаць шэраг умоваў. У прыватнасьці, паводле патрабаваньня зацьверджанага Палажэньня, усе грамадзкія распаўсюднікі перыёдыкі павінны быць апраунутыя ў адмысловыя накідкі і кепкі з надпісам "Прэса Брэста". Рэдакцыі мусяць таксама забясьпечыць гандляроў пераноснымі столікамі, сумкамі для газетаў і кантэйнерамі на вазках.

Да 16 чэрвеня 2007 г. рэдакцыям выданьняў неабходна зрабіць заяўкі на закупку гэткай амуніцыі і абсталяваньня. У лісьце ўказаны прыкладны кошт аднаго камплекту – 3,5-4 мільёны рублёў.

"На сёньня мы карыстаемся паслугамі прыкладна 80 грамадзкіх

распаўсюднікаў, – расказаў прэс-службе БАЖ рэдактар "Брэстскага кур'ера" Мікалай Аляксандраў. – Таму мы – кіраўнікі выданьняў, якія распаўсюджваюцца праз вулічны гандаль: "Брэстский курьер", "Вечерний Брест", "Брестская газета", "Из рук в руки", – дамовіліся набыць гэтае абсталяваньне для гандляроў у складчыну".

"Каардынацыю" выкананьня патрабаваньня гарвыканкам усклаў на рэдакцыю газеты "Вечерний Брест". Астатнія рэдакцыі папярэдзаныя, што "не аформіўшым заказ, дазвол гарвыканкаму на арганізацыю гандлю друкаванымі выданьнямі праз грамадзкіх распаўсюднікаў разглядацца ня будзе".

Казна пустая...

Каб папоўніць бюджэт, прадпрымальнікаў у рэгіёнах караюць буйнымі штрафамі

Прадпрымальнікі шэрагу рэгіёнаў Беларусі абураюцца ціскам кантрольных органаў, якім яны лічаць масавыя праверкі і буйныя штрафы, што назіраюцца апошнім часам. Дробныя бізнэсоўцы перакананыя: такім чынам улады вырашаюць праблему дэфіцыту мясцовых бюджэтаў, паведамляе "Радыё Свабода".

Да прыкладу, у рэчыцкіх прадпрымальнікаў ёсць вялікія праблемы з падатковай службай. У некалькіх чалавек тут арыштавалі тавар, а затым будзе суд. А суд дае штраф да 50 базавых велічыняў

і канфіскуе увесь тавар. Толькі на гэтым тыдні такое адбылося з трыма чалавекамі.

За першыя дні чэрвеня аналагічныя выпадкі зафіксаваныя таксама ў Мазыры, Гомелі, Крупках, Беразіно, Жодзіна і іншых гарадах краіны. Прадпрымальнікі заяўляюць, што ўлады спрабуюць адабраць грошы ў гандляроў, каб папоўніць мясцовыя бюджэты: падаткавікі выпісваюць штрафы ў залежнасці ад разнарадак, якія ім паступаюць зверху.

У Смалявічах ёсць дамоўленасць з падатковай службай, што

калі паступаюць гэтыя разнарадкі, а яны паступаюць рэгулярна, прадпрымальнікі самі выбіраюць, каго штрафваць. Да прыкладу, шэсць чалавек па паўтара мільёна. Затым прадпрымальнікі скідаваюцца і аплочваюць гэты "замоўлены зверху" штраф. Гэта ёсць у Пleshчаніцах і іншых гарадах. Я калі пачаў удакладняць, то выявілася, што на 20-30% такія дамоўленасці існуюць у малых гарадах па ўсёй Беларусі, — паведаміў лідэр кампаніі "За свабоднае развіццё прадпрымальніцтва" Віктар Гарбачоў.

Як дадаў суразмоўца, 20-25 чэрвеня ў рамках кампаніі "За свабоднае развіццё прадпрымальніцтва" прыватныя прадпрымальнікі-гандляры будуць абмяркоўваць шляхі вырашэння гэтай праблемы. Ня выключана, што яны распачнуць агульнабеларускі страйк.

Суд быў уведзены ў зман

Грамадзкае аб'яднанне "Беларускі літаратурны фонд" абскардзіла рашэнне Вярхоўнага Суда аб ліквідацыі арганізацыі

Наглядныя скаргі накіраваныя ў Вярхоўны Суд і на адрас Генеральнага пракурора Пятра Міклашэвіча. У дадатак да нагляднай скаргі "Беллітфонд" накіраваў генпракурору Пятру Міклашэвічу сьпецыяльны зварот у сувязі з "незаконнай", на думку літаратараў, ліквідацыйнай арганізацыі. "Вярхоўным Судом груба парушаныя нормы матэрыяльнага і працэсуальнага права і канстытуцыйныя правы як нашага грамадзкага аб'яднання, так і ўсіх яго сяброў", — гаворыцца ў дакуменце.

Вярхоўны Суд, мяркуе праўленне "Беллітфонду", ня даў, як таго патрабуе закон, грамадзкаму аб'яднанню ні часу, ні магчымасці падрыхтавацца да працэсу. "Мы былі і застаёмся гатовымі ў адпаведнасці з заканадаўствам абскардзіць усе закіды Міністэрства юстыцыі, паводле якіх судом было прынятае ліквідацыйнае рашэнне.

Паводле рашэння Вярхоўнага суда, падставой для ліквідацыі ГА "Беллітфонд", членамі якога зьяў-

ляюцца больш за 250 вядомых пісьменьнікаў Беларусі, лаўрэатаў прэстыжных літаратурных прэмій і званняў, сталі:

1) наяўнасць сьмецьця на тэрыторыі ўстановы "Санаторый-прафілакторый пісьменьнікаў "Іслач";

2) надуманае парушэнне статуту ГА "Беллітфонд", якое нібыта пацвярджаецца (цытуем) "пісьмом на адрас Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь ад імя 149 членаў аб'яднання".

Што да першай прэтэнзіі, то "Іслач" зьяўляецца самастойнай юрыдычнай асобай, якая належыць "Беллітфонду", і за сьмецьце на тэрыторыі СПП нясе адказнасць менавіта "Іслач". Хаця пасля выяўлення парушэнняў на тэрыторыі "Іслачы" пісьменьнікі правялі суботнік па ўборцы тэрыторыі, але суд гэтыя абставіны не даследаваў.

А вось гісторыя з "пісьмом 149-ці" набыла відавочна скандальны характар.

"Згаданы ліст ад былых сяброў

ГА "Беллітфонд" разглядаем як грубы паклёп і ўвод дзяржаўных інстытуцыяў у зман. У лісьце 28 фізічных асобаў праз два (!) гады нематывавана і без належнага дакументальнага абгрунтавання (без даверанасцыяў і т.п.) скардзяцца ад імя 149 (!) членаў аб'яднання на тое, што не былі запрошаныя на Агульны сход ГА "Беллітфонд" у 2005 годзе. На згаданы Сход запрашаліся ўсе члены "Беллітфонду", больш за тое, сярод 28 "падпісантаў" ёсць тыя, хто прымаў удзел у згаданым Сходзе і паставіў свой подпіс у рэгістрацыйным сьпісе", — пішуць на імя генпракурора кіраўнікі "Беллітфонду": старшыня Алесь Пашкевіч, Эдуард Акулін, Анатоль Кудравец, Барыс Сачанка, Міхась Скобла, Кастусь Цвірка, Васіль Якавенка, Эрнст Ялугін, Язэп Янушкевіч, Алесь Данільчык.

Ліквідацыя "Беллітфонду" праводзіцца фактычна па даносе "пакрыўджаных".

Праўленне "Беллітфонду" ўведамляе Пятра Міклашэвіча, што мусіць інфармаваць "аб катастрофічнай сітуацыі ў нашай арганізацыі Беларускаю канфедэрацыю творчых саюзаў і Міжнародны літаратурны фонд (Масква)". "Вярхоўны Суд РБ ня можа ісьці на парушэнні міжнароднага права і ня можа ня ўлічваць інтарэсы Міжнароднага літфонду (правапераемніка Літфонду СССР), сузаснавальнікам якога зьяўляецца ГА "Беллітфонд" і ў склад якога ўваходзяць больш за пятнаццаць пісьменьніцкіх Літфондаў краінаў былога СССР і Еўропы", — гаворыцца ў звароце.

Праўленне "Беллітфонду" настойліва просіць запатрабаваць з Вярхоўнага Суда справу па ліквідацыі арганізацыі, вынесці пратэст на згаданае судовае рашэнне і накіраваць справу на новы разгляд.

Малады Фронт зноў спрабуе зарэгістравацца

Малады Фронт робіць чарговую, пятую па ліку, спробу легалізаваць сваю дзейнасць і падаў дакументы ва Упраўленне юстыцыі Менгарвыканкаму на атрыманне дзяржаўнай рэгістрацыі.

18 траўня, напярэдадні суда над моладзевымі актывістамі, дзяржаўныя органы адмовіліся зарэгістраваць Малады Фронт на фармальнай падставе: згодна з пададзеным Статутам, вышэйшым кіруючым органам руху зьяўляецца Цэнтральная Рада, а маладафронтаўцы правялі ўстаноўчы сход замест рады.

1 чэрвеня маладафронтаўцы правялі ўстаноўчую Цэнтральную Раду арганізацыі, падчас якой быў вызначаны адмысловы сьпіс сяброў Управы і кіраўніцтва Маладога Фронту для падачы на рэгістрацыю, і прэс-сакратар Барыс Гарэцкі перадаў дакументы ва Упраўленне юстыцыі.

«Устаноўчыя дакументы былі падрыхтаваныя згодна з усімі юрыдычнымі нормамі беларускага заканадаўства. Цяпер мы будзем чакаць адказу дзяржаўных чыноўнікаў. У выпадку, калі чарговы адказ будзе адмоўным, то мы адразу ж пададзім на іх у суд, бо ніякіх іншых заўвагаў, апроч устаноўчага сходу, пасля мінулае спробы рэгістрацыі да Маладога Фронту не было», — паведаміў Барыс Гарэцкі.

Амапаўцы дзейнічалі жорстка

У судзе Цэнтральнага раёну г.Менску прайшлі суды над моладзевымі актывістамі, затрыманымі 1 чэрвеня падчас акцыі пратэсту супраць адмены ільготаў. Пяцёра актывістаў: Павел Вінаградаў, Вадзім Баравік, Павел Чумакоў, Павел Вільтоўскі і Аляксандр Барадзенка – правялі два дні ў сьпецпрыёмніку-разьмеркавальніку ГУУС Менгарвыканкаму. У чацьвёртым гарадзкім шпіталі знаходзіцца шосты затрыманы – Ілья Шуст. Пасьля зьбіцьця супрацоўнікамі палка міліцыі сьпецыяльнага прызначэньня (былы АМАП) медыкі зафіксавалі ў хлопца пашкодваньне левай ныркі, ссадзіны, падазрэньне на чэрапна-мазгавую траўму.

Акцыя пратэсту студэнтаў супраць адмены ільготаў была жорстка разагнаная менавіта супрацоўнікамі палка міліцыі сьпецыяльнага прызначэньня. Каля 100 чалавек правялі ў цэнтры гораду шэсьце-перформанс. Моладзевыя актывісты неслі ў руках труну, на якой было напісана “Льготы”. Наперадзе, па ўсіх традыцыях пахавальнай працэ-

сіі, студэнты неслі ў чорнай рамцы вялікі ільготны квіток для праезду ў грамадзкім транспарце.

Маладыя людзі змаглі прайсьці такім чынам сотню метраў – на іх накінуліся супрацоўнікі міліцыі. Амапаўцы дзейнічалі жорстка, валілі людзей на зямлю, выкручвалі рукі, зьбівалі дубінкамі і кулакамі.

Усіх затрыманых даставілі ў Цэнтральны РУУС Менску. Затым пяцёра актывістаў былі дастаўленыя ў сьпецпрыёмнік-разьмеркавальнік ГУУС Менгарвыканкаму да суда.

Нагадаем, што беларускі “парламент” напрыканцы траўня прыняў законапраект, які пазбавіў ільготаў большасьць грамадзянаў краіны, у тым ліку студэнтаў, ільготнага праезду ў грамадзкім транспарце.

Суд Цэнтральнага раёну асудзіў моладзевага актывіста Паўла Вінаградава на 5 сутак адміністрацыйнага арышту, а Паўла Маркевіча – на трое сутак. Зьбіты Ілья Шуст па-рапейшаму знаходзіцца ў шпіталі.

“Скажы Лукашэнку – Не!”

На сваім паседжаньні Палітрада аб’яднаных дэмакратаў вырашыла пачаць палітычную кампанію “Скажы Лукашэнку – Не!”. Кампанія накіраваная супраць адмены ільготаў і сацыяльных гарантыяў для грамадзянаў. Падчас кампаніі плануецца правесці серыю пікетаў па ўсёй краіне. Старшыня АГП Анатоля Лябедзька так патлумачыў мэты кампаніі: “Мы павінны акцэнтаваць, што ўлада, не пачаўшы рэформы ў краіне і пайшоўшы на татальную ліквідацыю сацыяльных гарантыяў, стварае надзвычай складаную сітуацыю для асобных людзей, асобных сем’яў і катэгорыяў насельніцтва. Гэта можа быць вельмі значнае пагаршэньне сацыяльнага становішча многіх грамадзянаў, і мы павінны змагацца за іх правы. Гэта якраз і ёсьць мажлівасьць для кааліцыі праявіць сябе і паказаць, што яна здольная абараняць людзей”.

Перамагчы несправядлівасьць

(Пачатак на стар. 3)

Я вельмі люблю вучыцца. Нас у бацькоў тры сыны. І ўсе мы прагнем ведаў. Сёлета мой старэйшы брат з чырвоным дыпламам скончыў маскоўскі МДІМА (МГИМО), зараз рыхтуецца да паступленьня ў аспірантуру. Малодшы яшчэ школьнік, вучыцца выдатна. Сёлета я паралельна паступіў у БДУ на факультэт сацыяльных тэхналяў на спецыяльнасьць рэфэрэнт-перакладчык. Пасьля заканчэньня Акадэміі зьбіраўся атрымаць яшчэ і юрыдычную адукацыю.

— Вы былі задаволены ведамі, якія атрымлівалі ў Акадэміі?

— Я амаль скончыў чатыры курсы, засталіся толькі залікі і іспыты, таму, напэўна, магу даць нейкую ацэнку ведам. У свой час Акадэмія кіраваньня стваралася як установа, куды за другой адукацыяй паступалі кіраўнікі розных узроўняў і ўжо потым зьявіўся інстытут студэнцтва, куды ішлі выпускнікі школаў. І мне здаецца, што адукацыю студэнты атрымліваюць слабую, бо няма спецыялізацыі. Выходзіш з установы і не кіраўніком, і не эканамістам. Таму я для сябе вырашыў атрымаць абавязкова яшчэ адну адукацыю. Менавіта гэта і стала прычынай таго, што паралельна вучыўся ў БДУ.

— Вы маеце намер даказаць праз суд, што Вас адлічылі незаконна?

— Так. 4 чэрвеня я падаў зыскавую заяву ў суд. Адказчыкам па справе будзе Акадэмія кіраваньня пры прэзідэнце Рэспублікі Беларусь. У заяве я пішу, што парушаныя мае

правы і парушаны прынцып Канстытуцыі пра недапушчальнасьць дыскрымінацыі. З абаронцаў мы налічылі 6 пунктаў дыскрымінацыі ў дачыненні да мяне.

Ведаецца, занадта шмат ва ўсёй гэтай справе хібаў, адчуваецца непадрыхтаванасьць з боку адміністрацыі. Такое ўражаньне, што расшэньне ў адносінах да мяне прымалася ў апошнюю хвіліну.

— Юрась, Вы не адзіны студэнт, які праз суд хоча дамагчыся аднаўленьня ў ВНУ. У 2006 годзе Тацяна Хома — таксама выдатніца, якая, як і Вы, была афіцыйна адлічаная з эканамічнага ўніверсітэту нібыта за пропускі заняткаў, — зьвярталася ў суд. Яе справа скончылася тым, што суд прызнаў адлічэньне справядлівым. Сёньня Тацяна — студэнтка аднаго з аўстрыйскіх ўніверсітэтаў. Што Вы зьбіраецеся рабіць у выпадку, калі не атрымаеце даказаць праз суд неправамоцнасьць Вашага адлічэньня?

— Першая мая рэакцыя на адлічэньне — 5 хвілінаў шоку. А потым я зразумеў, што трэба нешта рабіць, трэба бараніць свае правы. За два тыдні я абышоў шмат якіх інстанцыяў, сустракаўся нават з кіраўніком офісу АБСЕ ў Менску Оке Петарсанам. Яго вельмі зацікавіла мая справа, асабліва той момант, што ў маю падтрымку выступіла 250 студэнтаў. На іх аказваецца жорсткі ціск, іх выклікалі ў дэканат, і некалькі чалавек адклікалі свае подпісы. Наколькі мне вядома, на імя рэктара была пададзена заява, якую падпісалі

228 студэнтаў. Пераважна гэта мае аднакурснікі і суседзі па інтэрнаце. Многія з іх зьбіраюцца ісьці ў суд бараніць мае правы. Ведаецца, можа, гэта дзіўна будзе гучаць, але я нават удзячны гэтаму адлічэньню за тое, што я пабачыў, колькі ў мяне сапраўдных сяброў...

А што тычыцца будучыні... Ужо зараз паступаюць прапановы вучыцца ў Кіеве, Маскве, Вільнюсе, Варшаве. Але я вельмі хачу вучыцца на Радзіме.

— Юрась, апошняе пытаньне. Як родныя ўспрынялі навіну аб Вашым адлічэньні?

— Я сказаў бы, можна. Хаця апошнім часам маці даводзіцца вельмі складана, здароўе падарвала, хапіла ёй няровных сітуацыяў з-за маёй грамадзянскай пазіцыі... У сакавіку мінулага году пасьля прэзідэнцкіх выбараў я, вядома ж, быў на Кастрычніцкай плошчы. Мяне затрымалі, але не арыштавалі, на мяне павесілі крымінальную справу, якую, дзякуй богу, праз два месяцы прыкрылі. Цяпер перад кожнай акцыяй апазіцыі і нават тады, калі ў горадзе што здарыцца, да мяне дадому ў Маладзечне прыходзяць міліцыянт з крымінальнага аддзелу. Бацька звычайна на працы, таму ўсе размовы яны вядуць з маці.

Але я хацеў бы сказаць сваім бацькам вялікі дзякуй за падтрымку. Яны адразу ж сказалі: будзем трымацца разам, каб перамагчы гэтую несправядлівасьць.

Падрыхтавана паводле публікацыі ў “Народнай волі”.

Праграма імя Кастуся Каліноўскага: распачынаецца другі набор

У новым навучальным годзе Камітэт абароны рэпрэсаваных “Саліданасць” Руху “За Свабоду” працягне дапамагаць беларускім студэнтам, якія пацярпелі за сваю грамадзка-палітычную актыўнасць у выніку пераследу ўладаў. Звыш за 100 чалавек змогуць распачаць навучаньне ў розных ВНУ Еўропы, дзякуючы падтрымцы ўрадаў Польшчы, Чэхіі, Летувы, Аўстрыі ды іншых краінаў.

Дзякуючы дзейнасці Камітэту абароны рэпрэсаваных “Салідарнасць” Руху “За Свабоду”, у мінулым годзе больш за 300 студэнтаў з Беларусі змаглі працягнуць сваё навучаньне за мяжой. Гэты былі пераважна тыя студэнты, якія ўзялі ўдзел у пратэсьце падчас прэзідэнцкіх выбараў у намэтавым мястэчку на Кастрычніцкай плошчы.

Нягледзячы на тое, што сёлета не назіралася спекуляцыйных адлічэнняў студэнтаў, ня ўсе жадаючыя атрымаць адукацыю на Бацькаўшчыне змогуць гэта зрабіць.

Паводле словаў Алы Кароль з камітэту “Салідарнасць”, ужо неўзабаве мае распачацца другі набор студэнтаў на праграму падтрымкі польскім урадам рэпрэсаваных беларусаў – праграму імя Кастуся Каліноўскага.

– Ёсць такая дамоўленасць, – кажа А. Кароль, – і праграма адбудзецца і ў сёлетнім навучальным

годзе. Вельмі шмат людзей выказваюць жаданьне навучацца па гэтай праграме. Неўзабаве пройдуць Рады камітэту, на якіх будуць прыймацца рашэнні па кожным чалавеку. Думаю, што іх будзе каля сотні. Сьпіс краінаў будзе той самы: Польшча, Летува, Украіна, Нямецчына, Чэхія, нядаўна далучылася Аўстрыя. Большасць новых удзельнікаў – гэта тыя, якія былі выключаныя, а астатнія з ліку тых, хто быў выключаны раней і ня можа аднавіцца альбо ізноў паступіць. Некаторыя былі пастаўленыя па месцы жыхарства на ўлік па справах непаўнагадовых. Ім адразу сказалі, што з вашай рэкамендацыяй вы нікуды не паступіце.

Адлічаныя сёлета студэнты практычна не зьявляюцца ў суды, каб адстаяць свае правы, бо ня маюць надзеі на посьпех працэсу. Праваабаронца Тацяна Гацюра з Беларускага Хельсінскага камітэту гаворыць, што ў БХК зьявнуўся толькі адзін адлічаны студэнт: “На дадзены момант мы маем толькі адну справу па адлічэнні студэнта з Акадэміі кіраваньня. У БХК з такімі праблемамі больш ніхто апошнім часам не зьявртаўся. Зрэшты, я не сказала б, што ў гэтым годзе назіраліся нейкія масавыя рэпрэсіі.

Дырэктар праграмы Каліноўскага Ян Маліцкі гаворыць, што, нягледзячы на пэўныя цяжкасьці і прыкрыя выпадкі падчас рэалі-

зацы праграмы, агулам яе вынік ацэньваецца пазітыўна: “2 ліпеня ў Варшаўскім універсітэце будуць абвешчаныя новыя правілы прыёму. У гэтым годзе яны больш жорсткія. Няма ніякіх квотаў ці месцаў, ёсць умовы, галоўная з якіх – студэнт павінен быць адлічаны са сваёй ВНУ. У мінулым годзе мы мелі некалькі непрыемных прыкладаў функцыянаваньня праграмы, але я як яе дырэктар ніколі не спадзяваўся, што будзе лёгка. Зрэшты, цяпер рана казаць пра ацэнку ўсёй праграмы, бо студэнты яшчэ вучацца, сесія толькі пачынаецца. Нягледзячы, аднак, на ўсё, я лічу стварэньне гэтай праграмы паспяховым. Гэта найбуйнейшая праграма дапамогі беларускім студэнтам ва ўсёй Еўропе. І гэта вялікі посьпех”.

За апошні год у Камітэт абароны рэпрэсаваных па дапамогу зьявнуліся больш за тысячу чалавек. У асноўным гэта маладыя людзі 19-25 гадоў, якія былі адлічаныя з ВНУ. Сродкі былі выдаткаваныя на абследаваньне ў шпіталі і санаторнае лячэньне, на часовае ўтрыманьне кватэры пры страце месца ў інтэрнаце, аплату навучаньня пры вымушаным пераводзе на платную форму навучаньня, працу з юрыстамі, на транспартныя паслугі, уладкаваньне на працу, а таксама на іншыя патрэбы.

Факт самавольнасьці ўстаноўкі адсутнічае

А гэта азначае, што ў дзяржаўных службаў

прававых падставаў для дэмантажэ спадарожнікавых антэнаў – няма

Менскія ЖЭСы пачалі рассылаць кватэранаймальнікам папярэджаньні наконт дэмантажэ антэнаў спадарожнікавага тэлебачаньня, пры адсутнасьці дакументаў на іх устаноўку, пагражаючы ў адваротным выпадку прымяніць штрафныя санкцыі ў адпаведнасьці з артыкулам 21.13 Кодэксу Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэньнях.

Правамоцнасьць дзеяньняў беларускіх камунальнаў ПЦ “Вясна” папрасіў пракаментаваць юрыста Валянціна СТЭФАНОВІЧА:

“Сапраўды, у новым адміністрацыйным кодэксе існуе артыкул 21.13, які прадугледжвае адміністрацыйную адказнасьць за самавольныя пераабсталяваньне, пераафарбоўку ці іншыя зьмяненні балконаў, лоджыяў і іншых архітэктурных і канструкцыйных элементаў фасадаў жылых дамоў, іншых будынкаў і пабудоваў,

устаноўка на фасадах, балконах, лоджыях, дахах спадарожнікавых і іншых антэнаў. Але адміністрацыйная адказнасьць за такія дзеяньні наступае ў выпадку менавіта самавольнай устаноўкі спадарожнікавых антэнаў і іншых вышэйпералічаных дзеяньняў. Гэта азначае, што орган, які будзе разглядаць дадзеную адміністрацыйную справу, а ў адпаведнасьці з Працэсуальна-выканаўчым кодэксам РБ аб адміністрацыйных правапарушэньнях гэта адміністрацыйныя камісіі пры выканкамах, або адміністрацыйных раёнаў, павінны даказаць, што такая ўстаноўка была самавольнай, без дазволу адпаведных органаў, надзеленых такімі паўнамоцтвамі.

Але цікава, што калі пераабсталяваньне балконаў рэгулюецца адпаведным палажэньнем і гаспадар узгадніў свае дзеяньні, адказнасьці ён не панясе. Што тычыцца спадарожнікавых антэнаў, тут нельга

казаць, што яны устаноўленыя самавольна, паколькі адсутнічае адпаведная працэдура, таму дакумент на іх устаноўку атрымаць немагчыма. У сувязі з гэтым адсутнічае факт самавольнасьці іх устаноўкі, а гэта значыць і адсутнічае склад адміністрацыйнага правапарушэньня, бо няма самага галоўнага – віны. Таму ўсе спаганьні і штрафы, якія могуць выносіцца адміністрацыйнымі камісіямі за самавольную ўстаноўку, трэба абскарджваць у раённых судах на працягу 10 дзён з моманту іх вынясення (у гэтым выпадку пастанова не ўступае ў законную сілу і штраф плаціць ня трэба). А рашэньне раённых судоваў можна ў сваю чаргу абскардзіць у касацыйным парадку ў Менскім гарадзкім судзе. У такім разе пастанова таксама не ўступае ў сілу да разгляду яе гэтым судом. Урэшце рэшт прававую ацэнку дзеньням ЖЭСаў мусіць даць суд у адпаведнасьці з існуючым заканадаўствам”